

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2023

1	Innledning.....	2
2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon	2
2.1	Sektorpolitiske prioriteringer fra Olje- og energidepartementet.....	2
2.2	Styringsinformasjon.....	4
3	Budsjetttildelinger og fullmakter.....	4
4	Felles post for virksomhetskostnader	5
5	Rapportering	6
6	Styringsmøter.....	7
7	Tildeling.....	7

1 Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2022-2023) fra Olje- og energidepartementet og Innst. 9 S (2022-2023) fra energi- og miljøkomiteen.

Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir en nærmere beskrivelse av premisser og styringssignaler for Norges forskningsråd i 2023, hvilke mål som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå.

Det vises i tillegg til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2023 som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Disse målene danner grunnlaget for departementenes styring av Forskningsrådet. Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Olje- og energidepartementet

Prioriteringene under dette punktet danner, sammen med styringssystemet omtalt over, rammen for bruken av midler over Olje- og energidepartementets budsjett for 2023.

De sektorpolitiske prioriteringene innenfor energi, petroleum og CO₂-håndtering er omtalt under programkategori 18.30 Klima, industri og teknologi og tilhørende kapittel 18.50 Klima, industri og teknologi i Prop. 1 S (2022-2023) for Olje- og energidepartementet.

Regjeringens hovedmål for satsingen på forskning, utvikling og demonstrasjon innenfor energi- og petroleumssektoren er at den skal bidra til økt verdiskaping og sikker, kostnadseffektiv og bærekraftig utnyttelse av energi- og petroleumsressursene i et lavutslippssamfunn.

Nærmere bestemt skal energi- og petroleumsforskningen bidra til å nå målene om reduserte klimagassutslipp i Norge innen 2030 og nullutslipp i 2050, og målene for omstilling, utvikling av nye bærekraftige næringer og økte eksportinntekter. Videre skal satsingen på petroleumsforskning bidra til å videreutvikle næringen og gjøre den lønnsom også i framtiden.

Forskningsinnsatsen og teknologiutviklingen har følgende delmål

- bidra til langsiktig kunnskaps- og teknologiutvikling
- fremme konkurransedyktighet og økt verdiskaping i energi- og petroleumsnæringene i Norge
- bidra med teknologi og løsninger som legger til rette for et lavutslippssamfunn innen 2050

Viktige overordnede prioriteringer for midlene fra Olje- og energidepartementet til energi- og petroleumsforskning i 2023 er:

- økt langsiktig kompetanseutvikling i energi- og petroleumssektoren (*møte store samfunnsutfordringer, økt verdiskaping i næringslivet*)
- reduserte negative miljø- og klimavirkninger av virksomheten (*møte store samfunnsutfordringer*)
- styrket norsk konkurransekraft innenfor energi- og petroleumssektoren, særlig på områder hvor norske aktører har spesielle fortrinn (*økt verdiskaping i næringslivet*)
- økt kunnskap som grunnlag for politikkutvikling og god forvaltning av energi- og petroleumsressursene (*møte store samfunnsutfordringer*)
- styrket forskningssamarbeid med land med sterk relevans for norske forsknings- og teknologimiljøer samt norsk næringsliv innenfor energi- og petroleumsområdet (*økt verdiskaping i næringslivet, økt vitenskapelig kvalitet*)
- økt deltakelse fra norske aktører i internasjonal forskningsaktivitet, særlig Horisont Europa (*økt verdiskaping i næringslivet, økt vitenskapelig kvalitet*)

Det er over angitt i parentes hvordan disse prioriteringene korresponderer med målene som er fastsatt for Norges forskningsråd.

Næringslivets deltakelse i FoU-prosjekter innenfor energi- og petroleumsvirksomheten skal prioriteres. Det sikrer relevans og bidrar til økt konkurransedyktighet og økt verdiskaping. Som et ledd i Forskningsrådets arbeid med å forsterke næringslivets deltakelse i FoU-prosjekter innenfor energi- og petroleumsvirksomheten, skal det settes av ressurser til å forberede deltakelse med stand på ONS 2024.

Olje- og energidepartementet er opptatt av at virkemidlene som inngår i innovasjonsskjeden i energi- og petroleumsvirksomheten ses i sammenheng, slik at koordineringen er god i alle ledd i utviklingsløpet, og at virkemiddelapparatet fungerer godt overfor brukerne. Forskningsrådet skal samarbeide med andre relevante aktører og myndighetsorganer, i første rekke Enova, Gassnova og Innovasjon Norge. Det langvarige samarbeidet som blant annet har ført til PILOT-E og HEILO er etter departementets vurdering gode eksempler på konstruktivt samarbeid som gir positive resultater for både brukerne og samfunnet. Grønn plattform er også en viktig arena for samarbeid mellom aktørene i virkemiddelapparatet.

Olje- og energidepartementet viser videre til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, som understreker at Forskningsrådet skal videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene.

EUs forsknings- og innovasjonssatsing på energiområdet er viktig for Norge. Forskningsrådet har en viktig oppgave i å mobilisere og følge opp norske energiforskningsmiljøer og norsk næringsliv på områder som har høy prioritet. Olje- og energidepartementet er opptatt av at Forskningsrådet, med utgangspunkt i norske interesser på energiområdet, påvirker og følger opp EUs satsinger, i første rekke gjennom deltakelsen i programkomiteen for klima, energi og mobilitet i Horisont Europa, i arbeidet som utføres av National Contact Points (NCP), og sammen med Olje- og energidepartementet i arbeidet med SET-planen (Strategic Energy Technology Plan). EU-arbeidet omfatter også samarbeid med departementet om deltakelse i CETP og ECCSEL ERIC.

Foruten EU-arenaen, inkluderer Norges forskningsråds internasjonale arbeid på Olje- og energidepartementets ansvarsområde også andre relevante internasjonale samarbeidsarenaer, slik som Mission Innovation, Det internasjonale energibyrådet (IEA), Nordisk energiforskning og Carbon Sequestration Leadership Forum (CSLF). Olje- og energidepartementet har styrket Forskningsrådets sekretariat for internasjonalt forskningssamarbeid på energiområdet gjennom en øremerket bevilgning til Forskningsrådets virksomhetskostnader, jf. Kunnskapsdepartementets

tildelingsbrev som etatsstyrer. Denne kapasitetsøkningen skal i hovedsak benyttes til oppfølgingen av Mission Innovation.

Som det fremgår av Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, skal Forskningsrådet prioritere internasjonalt forskningssamarbeid med de prioriterte samarbeidslandene. Olje- og energidepartementet er særlig opptatt av samarbeidsavtalene Norge har med USA, Brasil, Sør-Korea, Storbritannia og Japan. Olje- og energidepartementet legger også vekt på at Forskningsrådet følger opp forskningssamarbeid med land med sterk relevans for energi- og petroleumsområdet, som Canada.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, vises det til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd. Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Olje- og energidepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter

Følgende midler stilles til disposisjon for Norges forskningsråd (kap. 1850, post 50).

Tema	Programmer/virkemidler	Kroner
Ny klimavennlig teknologi	ENERGIX	351 000 000
	FME	232 000 000
	CLIMIT-FOU ¹	74 000 000
Petroleum på vei mot et nullutslippssamfunn	PETROMAKS 2	200 000 000
	DEMO 2000	
	PETROSENTER	30 000 000
Internasjonalt forsknings- og teknologi samarbeid	Nordisk Energiforskning ²	10 000 000
	PES2020	6 500 000
	The International Ocean	3 000 000
	Discovery Program	
Kartlegging av sjøfugl	SEAPOPOP/SEATRACK	13 000 000
Sum		919 500 000

¹ Gassnova er tildelt 74 mill. kroner til CLIMIT-Demo.

² Fra og med 2023 kanaliseres midler til Nordisk Energiforskning gjennom Norges forskningsråd, som følger opp programmet som en del av sitt internasjonale arbeid.

De midler som Olje- og energidepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Olje- og energidepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor tildelingen, så lenge måloppnåelsen sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Overordnede budsjettføringer

Midlene over Olje- og energidepartementets budsjett skal gå til prosjekter med høy samfunnsøkonomisk nytte, kvalitet og relevans, og som ellers ikke ville blitt realisert eller realisert i et mindre omfang eller over lengre tid.

Departementet forventer at de nasjonale FoU-strategiene Energi21 og OG21 legges til grunn for prioriteringen av støtte til prosjekter og aktiviteter på henholdsvis energi- og petroleumsområdet.

Norges forskningsråd skal også arbeide for en god sammenheng mellom nasjonale og internasjonale virkemidler og programmer innenfor energi- og petroleumsforskning og CO₂-håndtering. Der det er hensiktsmessig, skal Norges forskningsråd vurdere mulighetene for samarbeid og felles utlysninger mellom energi- og petroleumsprogrammene eller andre relevante programmer.

Departementet er opptatt av at Norges forskningsråd bidrar til at helse, miljø og sikkerhet (HMS) og cybersikkerhet/IKT-sikkerhet er en integrert del av energi- og petroleumsforskningen.

Departementet er også opptatt av at kostnadseffektiv nedstenging av olje- og gassbrønner fremdeles prioriteres i utlysningene i DEMO 2000.

Gjennom ENERGIX skal det fortsatt være en stor satsing på hydrogen, som skal følge opp regjeringens veikart for hydrogen. Videre skal Forskningsrådet i utlysning av midler som tildeles gjennom ENERGIX fremme forskning på miljøkonsekvensene av havvindutbygging på norsk sokkel.

Økningen i bevilgningen til SEAPOP/SEATRACK på 10 mill. kroner skal gå til supplerende undersøkelser gjennom langtidsovervåkingsprogrammet for sjøfugl i områder som er aktuelle for fornybar energiproduksjon til havs, inkludert Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord, og en styrking av SEATRACK.

Av midlene til PETROMAKS 2 og DEMO 2000 skal minst 35 mill. kroner settes av til forskning rettet mot energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp tilknyttet olje- og gassproduksjon på norsk sokkel.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over Kunnskapsdepartementets kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, det vil si alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Olje- og energidepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

For Olje- og energidepartementets del inkluderer dette at Forskningsrådet skal:

- Utlyse en ny søknadsrunde for teknologiske FME-er
- forberede en effektstudie av de åtte teknologiske FME-ene som avsluttes i 2023/2024. Denne studien kan belastes budsjettmidlene som departementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet.
- I samråd med departementet, vurdere organiseringen av sekretariatet for OG21 og Energi21.
- Utrede muligheten for å opprette et forsknings/testsenter for energiomstilling på Svalbard. Departementet vil i løpet av 1. kvartal 2023 nærmere spesifisere rammene for denne utredningen og hvordan den skal finansieres.

OG21 og Energi21 er sentrale prosesser for ivaretagelse av departementets sektoransvar. Norges forskningsråd skal ivareta arbeidet med de nasjonale FoU-strategiene på en god måte.

5 Rapportering

Olje- og energidepartementet ber om rapportering med utgangspunkt i følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Ny teknologi og løsninger som reduserer utslipp av klimagasser
- Internasjonalt forsknings- og teknologisamarbeid
- Kartlegging av sjøfugl

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

Rapporteringen skal gi en samlet oversikt over finansieringen av forskning innenfor departementets sektor, herunder finansieringen over andre departementers budsjetter med relevans for OEDs sektor (inkludert relevante SFI/SFF, tildeling av infrastrukturmidler og innrapporterte FoU-investeringer i SkatteFUNN).

Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i henhold til Kunnskapsdepartementets føringer for Forskningsrådets departementsvise rapporter, jf. Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2023. Nedenfor følger presisering av hva Olje- og energidepartementet forventer at rapporteringen inneholder.

Resultatrapporteringen skal kombineres med kvalitative vurderinger, herunder overordnede redegjørelser av hvordan satsingene på energi- og petroleumsområdet over tid bidrar til målene omtalt i punkt 2. Vurderingene skal også omfatte resultater av internasjonalt forskningssamarbeid.

Olje- og energidepartementet ber i tillegg om at årsrapporten for 2023 dekker følgende:

- rapportering på oppfølgingen av Energi21 og OG21 gjennom Norges forskningsrådets aktiviteter og virkemidler
- gode eksempler på forskningsprosjekter og forskningsresultater fra hele departementets ansvarsområde
- tildelingsprosent i siste års prosjektutlysninger i ENERGIX, PETROMAKS 2, DEMO 2000 og CLIMIT, både når det gjelder antall prosjekter og omsøkt beløp. Departementet ønsker også en oversikt over hvor stor andel av prosjektsøknadene vurdert til høy kvalitet (karakter 5 og høyere) som har blitt tildelt støtte
- oversikt over tildelinger som inngår i samarbeid med andre virkemiddelaktører slik som PILOT-E, hydrogen, Grønn plattform etc., og vurdering av samarbeidet.
- rapportering på prosjekter med finansiering fra PETROMAKS 2 og DEMO 2000 med relevans for reduserte klimautslipp eller energieffektivisering
- rapportering på andel tildeling til hydrogen og CO₂-håndtering og hvordan midlene er benyttet, herunder eksempler på gode prosjekter og samarbeid.

Rapportering til IEA

Årlig rapportering til IEA som viser forskningsstatistikk på områdene petroleum, energi og CO₂-håndtering skal sendes til departementet **innen 20. januar 2023**. Det vil bli sendt en egen bestilling i tråd med etablert praksis.

6 Styringsmøter

Dato	Aktuelle tema	Sted
2. juni (kl. 9-12)	Årsrapport for 2022 Budsjettforslag for 2024	Norges forskningsråd
1. desember (kl. 9-12)	Foreløpig tildelingsbrev for 2024 Budsjettforslag for 2025	Olje- og energidepartementet

I tillegg skal det avholdes tematiske møter mellom Olje- og energidepartementet og Norges forskningsråd, der status for de ulike satsingene departementet finansierer vil være tema. Departementet vil ha dialog med Forskningsrådet om format, tidspunkt og dagsorden for møtene.

7 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for statlig økonomistyring § 7, vil Olje- og energidepartementet med dette meddele at Norges forskningsråd for 2023 tildeles og gis adgang til å disponere bevilgningene som er beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets vedtak av 12. desember 2022.